

सा च सर्वनरेन्द्राणां चन्द्रार्कसदृशी प्रभा । वीराङ्गदकिरोटेषु निप्रभा समपद्यत ।
 रजो मेघाश्च संजग्मुः शस्त्रविद्युद्भिरावृताः । धनुषाश्चापि निर्घोषो दारुणः समपद्यत ।
 बाणशङ्खप्रणादाश्च भेरीणाञ्च महास्वनाः । रथघोषश्च संजज्ञे सेनयोर्हभयोरपि ।
 पाशशतृष्टिसङ्घैश्च बाणैश्च समाकुलं । निःप्रकाशमिवाकाशं सेनयोः समपद्यत ।
 अन्याऽन्य रथिनः पेतुर्वाजिनश्च महाहवे । कुञ्जरान् कुञ्जरा जघ्नुः पदातांश्च पदातयः ।
 तत्रासीत् सुमहद्युद्धं कुरूणां पाण्डवैः सह । भीष्महेतोर्नरव्याघ्रं श्येनधारामिषे यथा ।
 तेषां समागमो घोरो बभूव युधि सङ्गतः । अन्याऽन्यस्य बधार्थाय जिगीषूणां महाहवे ।
 इति श्रीमहाभारते भीष्मपर्वणि भीष्मवधपर्वणि भीष्मोपदेशे षोडशाधिकशतोऽध्यायः ॥ ११६ ॥

५१७

॥ सञ्जय उवाच ॥ अभिमन्युर्महाराज तव पुत्रमयोधयत् । महत्या सेनया युक्तं भीष्महेतोः पराक्रमी ।
 ततो दुर्योधनो कार्ष्णिं नवभिर्नतपर्वभिः । आजघानोरसि क्रुद्धः पुनश्चैव त्रिभिः शरैः ।
 तस्य शक्तिं रणे कार्ष्णिर्मृत्योर्घोरामिव स्वभा । प्रेषयामास संक्रुद्धो दुर्योधनरथं प्रति ।
 तामापतन्तो सहसा घोररूपां विश्राम्यते । द्विधा चिच्छेद ते पुत्रः क्षुरप्रेण महारथः ।
 तद्युद्धमभवद्गौरं चित्ररूपञ्च भारत । इन्द्रियप्रीतिजननं सर्वपार्थिवपूजितं ।
 भीष्मस्य निधनार्थाय पार्थस्य विजयाय च । युयुधाते रणे वीरौ सौभद्रकुरुपुङ्गवौ ।
 सात्यकिं रभसं युद्धे द्रौणिर्ब्राह्मणपुङ्गवः । आजघानोरसि क्रुद्धो नाराचेन परन्तपः ।
 शैनेयोऽपि गुरोः पुत्रं सर्वमर्मसु भारत । अताडयदमेयात्मा नवभिः कङ्कवाजितैः ।
 अश्वत्यामा तु समरे सात्यकिं नवभिः शरैः । त्रिंशता च पुनस्तूर्णं बाहोरसि चार्पयत् ।
 सोऽतिविद्धो महेष्वासो द्रोणपुत्रेण सत्वतः । द्रोणपुत्रं त्रिभिर्बाणैराजघान महायशः ।
 पौरवो धृष्टकेतुश्च शरैराच्छाद्य संयुगे । वज्रधा दारयाञ्चके महेष्वासं महारथः ।
 तथैव पौरवं युद्धे धृष्टकेतुर्महारथः । त्रिंशता निशितैर्बाणैर्विव्याधाशु महाबलः ।
 पौरवस्तु धनुश्छित्वा धृष्टकेतोर्महारथः । ननाद बलवान्नादं विव्याध च शितैः शरैः ।
 सोऽन्यत् कार्मुकमादाय पौरवं निशितैः शरैः । आजघान महाराज त्रिसप्तत्या शिलीमुखैः ।
 तौ तु तत्र महेष्वासौ महामात्रौ महारथौ । महता शरवर्षेण परस्परमविध्यतां ।
 अन्याऽन्यस्य धनुश्छित्वा हयान् हत्वा च भारत । विरथावसियुद्धाय समीयतुरमर्षणौ ।
 आर्षभे चर्मणी चित्रे शतचन्द्रपुरस्त्रते । तारकाशतचित्रे च निस्त्रिंशौ सुमहाप्रभौ ।
 प्रगृह्य विमलौ राजंस्तावन्योऽन्यमभिद्रुतौ । वासितामङ्गमे यत्तौ सिंहाविव महावने ।
 मण्डलानि विचित्राणि गतप्रत्यागतानि च । चेरतुर्दर्शयन्तौ च प्रार्थयन्तौ परस्परं ।
 पौरवो धृष्टकेतुन्तु शङ्खदेशे महासिना । ताडयामास संक्रुद्धस्तिष्ठतिष्ठेति चाब्रवीत् ।
 चेदिराजोऽपि समरे पौरवं पुरुषर्षभं । आजघान शितायेण जघ्नुदेशे महासिना ।
 तावन्योन्यं महाराज समासाद्य महाहवे । अन्याऽन्यवेगाभिहतौ निपेततुररिन्दमौ ।

५१८

५१९

५२०

५२१